

РЕШЕНИЕ

№ 1980

гр. София, 24.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 27.01.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **5679** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-207 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр.с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба, подадена от Т. Б., гражданка на У., с адрес в [населено място], [улица], притежаваща паспорт № FT315958, издаден на 22.11.2018 г. и валиден до 22.11.2028 г., чрез адв.Б., с която е предявен иск срещу Главна дирекция „Гранична полиция” в МВР с претенция за заплащане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 830 лв., представляващи платено възнаграждение за адвокат по НАХД № 6516/2019 г. по описа на Софийския районен съд, приключило с влязло в сила Решение № 81440 от 03.05.2020 г., е което е отменено Наказателно постановление № 250/20.11.2018 г. на Началника на ГПУ-С. към РДГП-Аерогари - ГДГП - МВР.

Ищецът твърди, че е претърпял имуществена вреда, тъй като е заплатил на адвокат С. Б. адвокатско възнаграждение в размер на 830 лв. и тези разноски следва да му се възстановят от ответника. По изложени в исковата молба съображения за относимите факти и обстоятелства – отменен акт и вреди в причинна връзка със същия, както и доказателства за осъществено по делото процесуално представителство, ищецът моли да се уважи в цялост исковата претенция. В съдебно заседание ищецът чрез адв.Б.

поддържа иска по заявените в него съображения. Претендира разности по настоящото дело.

Ответникът по иска - Главна дирекция „Гранична полиция” в МВР, е подал писмен отговор, с който оспорва иска, моли същият да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан, като в полза на ответника бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение. В отговора се прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение в настоящото съдебно производство. В с.з. ответникът не изпраща представител.

Представителят на Софийска градска прокуратура предлага искът да се уважи в цялост.

По предпоставките за процесуална допустимост по чл.1, ал.1 ЗОДОВ Съдът намира, че исковата молба е процесуално допустима – същата е подадена от лице, което твърди, че са настъпили имуществени вреди вследствие на постановен незаконосъобразен административен акт, а като ответник е посочено юридическото лице (според уточняваща молба на л.27), което юридическо лице е представлявано от органа, от чиито акт се твърди да са причинени вредите, в съответствие с чл.205 АПК. С оглед на това Съдът намира, че подадената искова молба следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество исковата претенция е частично основателна.

Съдът намира за установено от фактическа страна следното:

С Наказателно постановление /НП/ № 250/20.11.2018 г. , издадено от Началника на ГПУ-С. към РДГП-Аерогари - ГДГП в МВР, за нарушение на чл.34 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/, на ищцата е наложено административно наказание глоба в размер на 5000 лв. на основание чл.48, ал.1, т.3 ЗЧРБ. Наказателното постановление е обжалвано пред Софийския районен съд, за което е образувано НАХД № 6516/2019 г. С Решение от 23.04.2020 г. Съдът е отменил постановлението като незаконосъобразно. Решението на СРС е обжалвано пред АССГ, който с Решение № 1728 от 17.03.2021 г. по адм.дело № 8196/2020 г. го е оставил в сила. При това положение съдебният акт на СРС е влязъл в сила на 17.03.2021 г. Видно от доказателствата по делото, в производството пред СРС ищцата е била представлявана от надлежно упълномощен процесуален представител – адв.С. Б. от АК-К.. От предмета на приложения Договор за правна защита и съдействие (л.4 от НАХД № 6516/2019 г.), се установява, че страните са се споразумели адв.Б. да представлява жалбоподателката пред СРС във връзка с подаване на жалба срещу посоченото НП. Договореното възнаграждение е 830 лв. и същото е заплатено в брой. По настоящото дело се прие за послужване НАХД № 6516/2019 г.

При така установената фактическа обстановка Съдът достигна до следните правни изводи:

Разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ сочи, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод на изпълнение на административна дейност. Съгласно нормата на чл.203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявяват иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е възможна при условията на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Фактическият състав на отговорността изисква кумулативното наличие на следните предпоставки: 1. Незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата/общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; 2. Настъпила вреда от такъв административен акт или от действието или бездействието и 3. Причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

В мотивите на Решение № 4732 от 28.04.2015 г. на Върховния административен съд по адм.дело № 10110/2014 г. е прието, че дейността по административно наказване е форма на административна дейност и по-точно - правораздавателна или санкционна форма на административна дейност. Тя, заедно с другите три форми на административна дейност – правоприлагаща (чрез издаване на индивидуални и общи административни актове), нормотворческа (чрез издаване на подзаконови нормативни актове) и договорно-правна (концесии, обществени поръчки, споразумения и др.), осъществяват съдържанието на понятието изпълнителна или административна дейност, която е израз на изпълнителната функция или власт като част от държавната власт, съобразно принципа на разделението на властите. Нормата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ не борави с понятието административен акт. Нормата обаче е озаглавена „Отговорност за дейност на администрацията“, а основно изискване в нея е вредите да са резултат (при или по повод) от изпълнение на административна дейност. Ето защо обстоятелството, че санкционната дейност е форма на административна дейност не дава основание вредите от нея да се изключат от приложното поле на чл.1, ал.1 ЗОДОВ, единствено поради правораздавателния и характер.

Съгласно Тълкувателно решение № 2 от 19.05.2015 г. на ВКС по тълк.дело № 2/2014 г., ОСГК и Първа и Втора колегия на ВАС, в мотивите на което е прието, че за квалифициране на иска като такъв по чл.1, ал.1 ЗОДОВ определяща е не правната природа на отменения акт, а основният характер на дейността на органа, негов издател. Независимо че НП не представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, определящо за квалификацията на иска за вреди по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е обстоятелството, че актът се издава от административен орган, представлява властнически акт и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Неговото издаване е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административнонаказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност.

В горния смисъл е и Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. на ВАС, О. от Първа и Втора колегия, в мотивите, на което е прието, че едно от условията на чл.204, ал.1 АПК за допустимост на иска за реализиране отговорността на държавата и общините за вреди по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е административният акт да е отменен по съответния ред, който е обжалване по административен и/или по съдебен ред. Това обжалване, във всичките му фази, включително и чрез касация – за индивидуалните административни актове пред ВАС и за наказателните постановления пред административните съдилища, не е задължително да бъде осъществено с помощта на адвокат, но гражданинът изключително трудно, почти невъзможно би се справил със съдебното обжалване без негова помощ. В подкрепа на това становище е въведеното с чл.284, ал.2 ГПК задължително приподписване на касационната жалба до ВКС от

адвокат, необяснимо защо не възпроизведено и в АПК.

След като условие по АПК за образуване на производството по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е административният акт да е отменен и след като в това производство е ползвана адвокатска защита, защото гражданинът не е могъл да се защити сам, то хонорарът, платен на адвокат за осъществяване на тази защита не е нищо друго, освен имуществена вреда, която е в причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт или НП и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ и луксозен разход. Неразделната взаимовръзка между издаденото наказателно постановление и потърсената от наказаното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие – гражданинът не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Възражението на ответника за противното е неоснователно. Безспорно е, че потърсената адвокатска помощ и платеният адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. В тази връзка нелогично е да се твърди, че лицето безпричинно е платило хонорар на адвокат, без да е мотивирано от издаденото срещу него наказателно постановление, с цел то да бъде отменено по предвидения от закона ред, който изисква специални познания, каквито имат адвокатите. В потвърждение на горния извод е и обстоятелството, че както ЗАНН, така и НПК, към който той препраща, не предвиждат друга законова възможност за осъждане на държавата да заплати на признатия за невиновен за извършено административно нарушение, направените от него разноски, включващи и адвокатски хонорар по защитата му пред съда, а това е условие на чл.8, ал.3 ЗОДОВ за приложението на чл.1, ал.1 от този закон.

В нормата на чл.130, ал.2 от Закона за съдебната власт е указано, че тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местно самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове. С оглед на това Съдът приема, че исковата претенция за обезщетяване на имуществени вреди, претърпени вследствие на незаконосъобразното наказателно постановление на СДВР е основателна.

По елементите от фактическия състав на чл.1, ал.1 ЗОДОВ, Съдът намира, че от събраните писмени доказателства безспорно се установява незаконосъобразна дейност на административен орган, претърпени от ищеца имуществени вреди и причинно-следствена връзка между тази административна дейност и настъпилия за ищцата вредоносен резултат. Мотивите в подкрепа на този правен извод са следните: На първо място е налице влязло в сила съдебно решение, с което указаното НП е отменено.

Съдът намира, че действително се установява заплащането на сумата от 830 лв. за адвокатски хонорар за правна защита и съдействие. Съдът намира за неоснователно възражението на ответника, че не се доказва по безспорен начин действителното заплащане на адвокатско възнаграждение. В случая заплащането на тази сума от страна на ищцата на представлявалия я адв.Б. действително се установява именно от сключения договор за правна защита и съдействие.

Разноските, понесени от лицата в производствата по отмяна на незаконосъобразните наказателни постановления до 23.12.2021 г. (когато е приет чл.63д от Закона за

административните нарушения и наказания - ДВ, бр. 109 от 2020 г., в сила от 23.12.2021 г.), подлежат на обезщетяване по реда на ЗОДОВ. Тъй като искът по чл.1, ал.1 от закона е за обезщетяване на вреди, настъпили вследствие от незаконосъобразността на наказателно постановление, действия или бездействия в рамките на административното наказване, то и производството по обезщетяване на направените разноски следва да се проведе по същия ред. В този смисъл е и Тълкувателно решение № 2 от 19.05.2015 г. на ВКС по тълк.дело № 2/2014 г., ОСГК и Първа и Втора колегия на ВАС, в мотивите на което е посочено, че доколкото искът по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е за обезщетение за вреди, настъпили вследствие незаконосъобразно НП, действия или бездействия в рамките на административното наказване, то и исканията за обезщетяване на направени разноски в производството по обжалване подлежат на разглеждане по същия ред. С оглед на това заявената искова претенция за обезщетяване на вреди, съставляващи направени от ищцата разноски в хода на оспорване на наказателното постановление е основателна, а предвид ангажираните писмени доказателства и за доказана. По изложените мотиви, Съдът намира исковата молба в тази и част за основателна и доказана.

Правилото на чл.18, ал.2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (в приложимата ред. ДВ, бр.84 от 2016 г.), предвижда за процесуално представителство, защита и съдействие по дела срещу наказателни постановления, в които административното наказание е под формата на глоба, възнаграждението да се определя по правилата на чл.7, ал.2 върху стойността на санкцията, но не по-малко от 300 лв. На свой ред нормата на чл.7, ал.2, т.3 от наредбата предписва, че за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела с материален интерес при интерес при интерес от 5000 до 10 000 лв., адвокатското възнаграждение се определя в размер на 580 лв. + 5 % за горницата над 5000 лв. В случая материалният интерес по делото в СРС е 5000 лв., от което следва, че минимално дължимото адвокатско възнаграждение е в размер на 580 лв. Ответникът обаче не е направил възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение по НАХД № 6516/2019 г., а само е цитирал решението на АССГ като касационна инстанция, в което е уважено възражението на касационния жалбоподател ГПУ-С. за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение по адм.дело № 8196/2020 г.

Ето защо по разноските по НАХД № 6516/2019 г. настоящата съдебна инстанция намира, че същите не следва да се редуцират. Ето защо обезщетението за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в разноски на ищцата за адвокатско възнаграждение по НАХД № 6516/2019 г. следва да се присъди в претендирания размер от 830 лв.

С оглед изхода на спора и направеното искане от ищцата, в полза на последната следва да се присъдят направените от ищцата разноски по настоящото дело, състоящи се в заплатено адвокатско възнаграждение 405 лв., заплатени по договор за правна защита и съдействие сер.К, № 35870 (л.6), сумирани с размера на внесената държавна такса в АССГ. Същите възлизат общо на 415 лв. и в този им размер следва да се присъдят разноски в полза на ищцата.

Така мотивиран и на основание чл.203 и сл. от АПК, Административен съд София - град

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция” в МВР да заплати на Т. Б., гражданка на У., с адрес в [населено място], [улица], притежаваща паспорт № FT315958, издаден на 22.11.2018 г. и валиден до 22.11.2028 г., обезщетение за имуществени вреди в размер на 830 лв. (осемстотин и тридесет лева) вследствие на издадено незаконосъобразно Наказателно постановление № 250/20.11.2018 г. на Началника на ГПУ-С. към РДГП-Аерогари - ГДГП - МВР, представляващи разноски за заплатено адвокатско възнаграждение по НАХД № 6516/2019 г. по описа на Софийския районен съд.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция” в МВР да заплати на Т. Б., гражданка на У., с адрес в [населено място], [улица], притежаваща паспорт № FT315958, издаден на 22.11.2018 г. и валиден до 22.11.2028 г., разноски по настоящото дело в размер на 415 лв. (четиристотин и петнадесет лева).

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: